

Nr 426

Láhka**boazodoalu ja luondduealáhushlága ruhtadanlága rievdadeamis**

Addojuvvon Helssegis cuoŋománu 13. beaivve 2007

Riikkabeivviid mearrádusa mielde

rievdaduvvo ođđajagimánu 21 beaivve 2000 addojun boazodoalu ja luondduealáhushlága ruhtadanlága (45/2000) 2 §` 1 moméanta, 21 §` 1 moméanta, 23 §` 1 ja 2 moméanta, 24 §` 1 moméanta, 25 §` 2 moméanta, 26 §` 1 moméanta, 27 §` 2 moméanta, 28 §` 3 moméanta, 29 §` 2 moméanta, 31 §` 2 moméanta, 35 §` 1 moméanta, 37 §` 1 moméanta, 39 §` 2 moméanta, 40 §` 1 ja 2 moméanta, 42 §` 3 moméanta, 45 §` 1 moméanta, 50 §` 2 moméanta, 55 §` 1 moméanta, 56 §` 1 moméanta, 60 §, 64 §` 2 ja 3 moméanta sihke 74 §, dakkárin go dain lea 31 §` 2 moméanta, 40 §` 1 ja 2 moméanta ja 45 §` 1 moméanta lágas 275/2004, ja

lasihuvvo láhkii ođđa 76 b § čuovvovaččat:

2 §

Guoskadansuorgi ja eatnandieđalaš guoskadanguovlu

Dat láhka guoskaduvvo Eurohpa eanandoalu gárggideami eanandoalloruhtaráju (dálanguovloruhtaráju) doarjagis eanandoalu gárgeheapmái addoju n ráđi ásahusas (EO) Nr 1698/2005, maŋŋelis EO` dálanguovllu gárgehanásahus, dárkkuhuvvon doaimbajiide. Dasa lassin láhka guoskaduvvo EO` márkanortniidanásahusa vuodul máksinvuloš EU-oasseruhtadanvuloš doarjagiidda ja álbmotlaš dievasmahtti dálanguovllu gárgehandoaimbajiide.

HE 218/2006
MmVM 20/2006
EV 282/2006

21 §

Stáhtaloanat ja daid reantu

Loatnaaddilágádusat sáhttet juolludit loana eanan- ja meahccedoalloministeriija čujuhan eanandállodoalu gárgehanruhtaráju ruđain (stáhtaloanat). Dálanguovlolágádus mearrida loana juolludeamis loatnaaddilágádussii dan várás, mii gárgehanruhtaráju ruđaiguin sáhtta ollašutttojuvvot.

23 §

Buhtadusat, mat máksojuvvojit stáhtaloanain

Dálanguovlolágádus mearrida oaiveopmodaga ja reanttuid buhtadusas, mii máksojuv-

vo loatnaaddilágádussii stáhtaovddasvástádusa vuodul. Ovdal buhtadusa nannema Dálonguovlolágádus galgá eilget, ahte velggolaèèa ja vejolaš dáhkkideaddji máksinnávccahisvuoda geažil boahtti loahpalaš massin lea gávnnavuvvon ja ahte massima ii sáhte gokèat ruðaiguin, mat ožžojuvvojit dáhkadussan adnojuvvon opmodaga vuovdimis. Dáhkádusa vuovdin ii goitge gáibiduvvo dalle, go velggolaš dahje loanas vásttolaš goalmmat olmmoš oažžu fitnodatsaneremis dahje priváhtaolbmo vealgeordnemis dahje eará dansullasaš ordnemis dahje dáhkadusovddasvástádusa ordnemis doallat dáhkadussan adnojuvvon opmodaga. Buhtadusa máksá loatnaaddilágádussii Dálonguovlolágádus eanadallooalu gárgehanruhtaráju ruðain.

Jos loatnaaddilágádus oažžu buhtadusa máksima manñel loatnaoázžus berrojuvvot èoggokeahtá báhcán oanádusaid ja reanttuid, de dat galgá ovddosmáksit daid Dálonguovlolágádussii eanadallooalu gárgehanruhtarádjui merkejuvvot boadusin. Dálonguovlolágádus mearrida loatnasaddilágádussii máksujuvvon buhtadusa ruovttoluotta-bearramis loatnaoázžus.

24 §

Buhtadusohcamiid giedahallanáigi ja buhtadusaid manñonanreanttut

Dálonguovlolágádus galgá giedahallat stáhtaloana buhtadusohcamuša golmma mánu sisa das, go loatnaaddilágádusa ohcamuš lea bohtán Dálonguovlolágádussii ja velggolačča ja vejolaš dáhkkideaddji máksinnávccahisvuodas čuvvon loahpalaš massin lea gávnnavuvvon. Jos buhtadusohcama čoavdimii dárbbášuvvo loatnaaddilágádusas lassičilgehus, de rehkenastojuvvo golmma manu mearreaigi das, go Dálonguovlolágádusa bivdin lassičilgehusat leat doaimmahuvvon. Jos giedahallan bistá badjel mearreaiggi, de stáhta lea geatnegahttojuvvon máksit badjelmannanáiggi manñonanreantu reantolága (633/1982) 4 §` 1 moeanttas dárkkuhuvvon reantodási mielde.

25 §

Stáhtaloana ovddosmáksin

Loatnaaddilágádusa buhtadusohcamuša geažil addojuvvon Dálonguovlolágádusa mearradusa miel mávssuid galgá máksit čieža bänkobeavvi sisa das, go loatnaaddilágádus lea ožžon mearrádusa diehtun.

26 §

Reantodoarjjaloanaid reantu

Loatnaaddilágádusa reantodoarjjagis bearan ollesreantu sturrodas oažžu leat eanemusat dan reantu sturrosas, man bänku bearrá seammalágán dárkkuhusaide dábalaš eavttuid mielde juolluduvvon dábalašreanttót loanain, maidda leat lasihuvvon badjelmearálaš reantodoarjjaloanaid mieðihan- ja dikšungolut. Dálonguovlolágádusas lea vuogiatvuohtha orrut dohkketkeahtá loana reantodoarjjaloatan, jos loana ollesreantu spiehkasta ovdal máinnašuvvon reanttus.

27 §

Loatnajuolludeami almmolaš njuolggadusat

Raddehusa ásahtusain mearriduvvo dárki-leappot doarjjaohcamušain gáibiduvvon cealkámušain, loatnarudaid loktemis, barggu ollašuttináiiggi, máksingeahpádusain, oanádusaid ja reanttuid bearramis, mávssuid máksináiigemearis, loatnasirdimiin, badjelmearálaš oanádusain ja daid váikkuhusas máksimuššii boahtti oanádusaide, oaiveopmodaga dáfus smávva oázžuma máksimis, stáhtaloanaid stáhtaovddasvástádusa ollašuttimis ja eará lága juolludan- ja dikšunáššiin. Dálonguovlolágádus sáhtá addit teknihkalašlundosaš mearrádusaid lága juolludan- ja dikšunmeannudemiin sihke loatnaeavttuid rievदानmeannudeamis.

28 §

Stáhtaloanaid ja reantodoarjjaloanaid ruhtajohtin

Dálonguovlolágádus sáhtá mearridit, goas

loatnaaddilágádusat sáhttet doaimmahit ovdalis máinnašuvvon doaimmaid almmá guovddášruhtalágádusa dahje ruhtadeami bálvalanfitnodaga haga. Dálonguovlolágádus vuolláieállá 1 momeantta 3 eüoggás dárkkuhuvvon vealgegirjiid stáhta ovddas.

31 §

Loatnaaddilágádusa goluid buhtten

Dálonguovlolágádus mearrida stáhtaloana dikšumis loatnaaddilágádussii máksojuvvon 1 momeanttas dárkkuhuvvon buhtadusaid bearramis loatnaaddilágádusas ruovttoluotta muhtin oassái dahje ollásit, jos loatnaaddilágádus ii leat dikšon stáhtaloana dán lágas dahje dan vuodul mearriduvvon vuogi mielde dahje buori bájkovuogi gáibádusa mielde. Ruovttoluottabearramii sáhtá riepmat oba loatnaáiggis nu ahte 43 ja 44 §` ruovttoluottabearrama njuolggadusat eai dan eastte.

31 §

Eaktodáhtolaš vealgeordnema ráddjehusat

Eaktodáhtolaš vealgeordnemis ii sáhte mieđihit máksinfriddjavuođa stáhtaloana oanádusaide, jos loana gálvodáhkádus dahje lotnii fitnodat- dahje eará dansullasaš doaimmas addojuvvon dáhkádus dorvvasta oanádusaid máksima. Velggolačča vistti seailluheami, fitnodaga doaimma dorvvasteami dahje eará earenoamáš vuđolaš ákkaid dihte sáhtá máksinfriddjavuohta goitge mieđihuvvot. Ohcamuš galgá dán dáhpáhusain doaimmahuvvot Dálonguovlolágádusa čovdimii.

35 §

Eiseválddit

Dán lága ollašuhttimis fuolahit eanan- ja meahccedoalloministeriija, Dálonguovlolágádus, bargofápmo- ja ealáhusguovddázat ja gielddaid dálonguovloealáhuseiseválddit.

37 §

Bearráigeahèèu

Dálonguovlolágádusa geatnegasvuohtan lea lágidit ruđaid geavaheami bearráigeahèèu nu, ahte dárbbášlaš ruđaid geavahan- ja eüovvundieđuid bakte sáhtá oaidnit, leatgo doarjaga juolludan- ja máksineavttut leamaš leahkimin ja leatgo doarjaga juolludan- ja máksineavttut eüvvojuvvon.

39 §

Bearráigeahèèu loatnaaddilágádusaid siste

Loana juolludan ruhtalágádus lea geatnegahttojuvvon addit Dálonguovlolágádussii bienalaš bivdaga vuodul dakkár dieđuid, mat dárbbášuvvojit dan čilgema várás, leago loatnaohcci leamaš doarjaga dárbbus. Dat lea maiddái geatnegahttojuvvon addit eanan- ja meahccedoalloministeriijai ja Dálonguovlolágádussii daid dieđuid ja dárkkisteapmái daid áššegirjiid, mat dárbbášuvvojit dan gávnaheami várás, leatgo loatnaeavttut ja Eurohpa ovttastumi njuolggadusat, dát láhka ja dan vuodul addojuvvon njuolggadusat ja mearrádusat muđuid čuvvojuvvon. Ovdalis máinnašuvvon dieđuidaddingeatnegasvuohta guoská maid dieđuid, mat galget dollojuvot suollemassan.

40 §

Dárkkistanvuoigatvuohta

Eanan- ja meahccedoalloministeriijas, Dálonguovlolágádusas ja bargofápmo- ja ealáhusguovddažiin lea vuoigatvuohta ovdalgihtii ilmukeahtá ollašuhttit dán lágas dárkkuhuvvon ruhtadoarjagiid, loanaid ja eará doarjagiid juolludeami, máksima ja geavaheami eavttuid čuovvuma bearráigeahčus dárbbášlaš dárkkistusaid.

Bearráigeahču ja dárkkistusaid áššáigullevaž ollašuhttima várás eanan- ja meahccedoalloministeriija ja Dálonguovlolágádus sáhttiba fápmudit nuppi eiseválddi dahje olgobeale rehketdoallodárkkisteaddji doaim-

mahit 1 momeanttas máinnašuvvon doarjajahámiid dárkkistusaid, mat čuhcet doarjaga gaskkusteddjiide, mieđiheddjiide ja ožžuide. Rehketdoalodárkkisteaddji galgá leat rehketdoalodárkkistanlágas (936/1994) dahje almmolaš hálddahusa ja ruhtadoalu rehketdoliin addojun lágas (467/1999) dárkkuhuvvon dohkkehuvvon rehketdoalodárkkisteaddji dahje rehketdoalodárkkistanorganisašuvdna. Rehketdoalodárkkistanorganisašuvdna galgá nammadit dárkkistusas ovddasvástideaddji rehketdoalodárkkisteaddji. Dárkkistanbarggu ollašuhttima fápmuduvvon olbmui guoskaduvvo hálddašanláhka (434/2003), giellaláhka (423/2003), sámi giellaláhka (1086/2003) ja eiseválddi doaimma almmolašvuodas addojun láhka (621/1999). Rehketdoalodárkkisteaddjit, geat ollašuhttet dárkkistusa, doibmet virgeovddasvástádusain.

42 §

Suollemassan dollojuvvot oaivvilduvvon dieđuid luobaheapmi

Dán lága ollašuttineiseválddiin lea suollemassandoallangeatnegasvuoda easttekeahhtá vuoigatvuohta luobahit maiddá eanan- ja meahccedoalloministerijai, Dálonguovlolágádussii ja Eurohpa ovtastumi áššáigullelaš eiseválddiide muđuid čiegusin dollojuvvot oaivvilduvvon dieđu, mii lea dárbblaš bearráigeahčadettiin, ahte Eurohpa ovtastumi lánkamearrádušat leat čuvvojuvvon juolludettiin doarjaga, man ruhtadeapmái ovtastupmi lea oassálastán.

45 §

Ruovttoluottabearrama doaibmaváldi

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ja Dálonguovlolágádus mearrideaba iežaska mieđihan doarjagiid ruovttoluottabearramis ja daid máksima heaittiheamis. Muđuid doarjaga ruovttoluottabearramis ja máksima heaittiheamis mearrida bargofápmo- ja ealáhusguovddáš. Doarjaga galgá berrojuvvot ruovttoluotta govtolaš áiggis vuhtii váldde-

dettiin ruovttoluottabearrama ágga ja olbmo máksinnákca. Doarjaga ruovttoluottamáksináigi oažžu leat eanemusat jagi ja stáhtalona ruovttoluottamáksináigi eanemusat guovtti jagi guhkkosaš. Loana ja doarjaga eretcelkkedettiin ja doarjaga ruovttoluotta bearadettiin galgá seammas mearriduvvot, galgago máksimuššan mearriduvvon oaiveopmodat máksujuvvot hávil vai mángga earis. Doarjaga ii oáččo bearragoahtit ruovttoluotta šat dan mañnel, go logi jagi leat gollan doarjaga mañimus eari máksimis.

50 §

Ruovttoluotta máksimuššan mearriduvvon meari reantu ja mañnonanreantu

Dálonguovlolágádus sáhtta earenoamáš ákka geažil mearridit, ahte 1 momeanttas dárkkuhuvvon reantu guđđojuvvo muhtin oassái dahje ollásit bearakeahhtá, jos doarjjaoažžu meannudeapmi lea dáhpáhuvan litnudeaddji áššiid diliid ráđđedettiin dahje su dilli lea boarisvuoda, buohccivuoda, bissovaš bargonávccahisvuoda, bákolaš ekonomalaš váttisvuodaid dahje eará vástideaddji ákka dihte dakkár, ahte reanttut eai oáččojuvvole berrojuvvot.

55 §

Nuppástusohcanvuoigatvuohta

Áššeosálaš oažžu ohcat nuppástusa Dálonguovlolágádusa ja bargofápmo- ja ealáhusguovddáža dán lága vuodul dahkkojuvvon mearrádussii nu ahte váidala dálonguovloaláhusaid váidalanlávdegoddái 30 beavve siste das, go son lea ožžon dieđu mearrádusas.

56 §

Nuppástusohcanmeannudeapmi

Váidalančála sáhtta doaimmahuvvot nuppástusohcaneiseváldái dahje dan bargofápmo- ja ealáhusguovddáži, man

mearrádussii nuppástus ohccojuvvo. Jos nuppástus ohccojuvvo dán lága vuodul Dálonguovlolágádusa addin mearrádussii, de váidalančála sáhtttá doaimmahuvvot maid Dálonguovlolágádussii. Dálonguovlolágádus ja bargofápmo- ja ealahusguovddáš galgaba doaimmahit váidalančállosa sihke áššis čoggon áššegirjjiid ja cealkamušaska váidalusas dálonguovloalahusaid váidalanlávdegoddái.

60 §

Gieđahallanmávssu bearran

Dán lága vuodul addojuvvon mearrádusain berrojuvvo máksu nugo mávssuid bearramis sierra mearriduvvo. Mearrádusaid bargofápmo- ja ealahusguovddáža vealgeordnemis ja loanaid

eará máksingeahpádusain ja doarjaga juolludeamis oažžu goitge nuvttá. Mearrádusaid vealgeordnemis ja loanaid eará máksingeahpádusain oažžu nuvttá maiddái dálonguovloalahusaid váidalanlávdegottis.

64 §

Dárkilit njuolggadusat ja mearrádusat

Eanan- ja meahccedoalloministeriija ása-
husain mearriduvvojit doarjunvuloš doaim-
mabijuid dohkálaš golut, doarjunvuloš ol-
lesinvesteremiid eanemusmearit, fidnu ja do-
aimmabiju ollašuhttináigi ja doarjaga sirdin.
Eanan- ja meahccedoalloministeriija ása-
husain sáhtttá mearriduvvot maid doarjaga
ohcan-, juolludan- ja máksinmeannudeapmi.

Dálonguovlolágádus addá dárkilit
mearrádusaid ohcci iešgoasttidanossodagas
ja mot vealgeordnema goluid buhttemiin
meannuduvvo. Dálonguovlolágádus addá
mearrádusaid dárbbášlaš máksinválmmas-
vuohta-, gánnáhahttivuohta- ja eará reh-
kenastimiid, dálonguovlofitnodagaid gárge-
hanplánaid ja vealgeordensoahpamušaid
ráhkadanvuogis. Dasa lassin Dálonguov-
lolágádus addá mearrádusaid gávpe- ja veal-

gegirjelávain sihke ohcamuš-, soahpamuš- ja
mearráduslávain sihke mearrádusaid loanaid
ja doarjagiid dikšuma furken-, čuovvun- ja
bearráigeahččovuogádagaid ovttaskasčuogg-
áin.

74 §

*Ovddit láhkamearrádusaid miel loanaid
stáhtaovddasvástádus*

Ovdal dán lága fápmuibohtima gusto-
deaddji lága láhkamearrádusaid vuodul ea-
nandállodoalu gárgehanruhtaráju ruđain juol-
luduvvon stáhtaloanaid stáhtaovddasvástádus
oasis čuvvojuvvojit njuoggadusat, mat ledje
fámus dán lága fápmui boadedettiin. Dálon-
guovlolágádus mearrida goitge loatnaad-
dilágádussii stáhtaovddasvástádusa vuodul
oaiveopmodaga ja reanttuid buhtadusas, mii
máksojuvvo.

76 a §

*Dálonguovlolágádusa barggut maid dagahit
ovddit láhkamearrádusat*

Dan easttekeahttá, mii 70–76 §:in mearr-
iduvvo ovdal dán lága fápmui bohtima
šaddan vuoigatvuohtagaskavuhtii guoska-
dahtti njuolggadusain, mearrádusain ja soah-
pamuševttuin, eanan- ja meahccedoallomi-
nisteriija diehtobálvalanguovddáži gullan
bargguid dikšu Dálonguovlolágádus, jos dat
eai leat sierra lágain sirdojuvvon Stáhtakán-
tuvrra dikšumii.

Dát lánka bohtá fápmui miessemánu 1
beaivve 2007.

Ovdal dán lága fápmuibohtima sáhttet
álggahuvvot lága ollašuhttima gáibidan do-
aimmat. Dat eanan- ja meahccedoallomini-
steriija addin mearrádusat, rávvagat,
mearrádusat ja ása-
husat, mat gullet Dálon-
guovlolágádusa bargguide, báhcet fápmui
ovddit eavttuid mielde.

Dán lága fápmui boadedettiin sirdásit dat
áššit, mat leat doaimmahuvvome eanan- ja
meahccedoalloministeriijas, ja mat dán dahje

eará lága dahje lága vuodul addojun ásahusa
mielde gullet Dálonguovlolágadusa barg-
guide, jearaldatvuloš lágádusa gieđahallami.
Lága 23 §` mielde buhtadusohcamušat mat

leat doaimahuvvome eanan- ja meahccedoal-
loministeriijas, čovdojuvvojit goitge eanan-
ja meahccedoalloministeriijas.

Helssegis cuoŋománu 13. beaivve 2007

Dásseválddi Presideanta

TARJA HALONEN

Eana- ja meahccedoalloministtar *Juha Korkeaaja*